

jich poměrné kvoty bez srážky z přejímací ceny (roz. pravé), v opačném případě však na srážku z ní (roz. z ceny hrubé). Věc vyjde tedy v obou případech na jedno a rozdíl je jen v postupu Státního pozemkového úřadu. Rozhodnutí R I 295/26 se však touto otázkou vůbec nezabývá, ježto v obsahu spisů nebylo k tomu podnětu, protože Státní pozemkový úřad neuplatňoval, že určil přejímací cenu bez zřetele na patronátní břemena, a musilo se tedy vycházeti k předpokladu, že předložil k rozvrhu cenu pravou, že tedy jistotu za poměrnou kvotu patronátních břemen zříditi musí mimo ni a bez srážky z ní. Ovšem nižší stolice užívají neprávem předpisů Šu 144 ex. ř. a § 21 real. odh. řádu, jež v náhradovém řízení neplatí, ježto náhradový zákon má své vlastní předpisy pro stanovení ceny přejímací a na exekuční řád a odhadní řád neodkazuje. Ale nejen to, nýbrž kdyby se mělo užiti předpisů exekučního řádu a odhadního řádu, které přihlížejí jen k hodnotě v době odhadu, vedlo by to k té nesrovnalosti, že by se přejímací cena nemovitosti určovala dle let 1913—1915, hodnota patronátních břemen však dle doby přítomné (doby převzetí), takže by následkem nerovnosti měřítká hodnota břemen byla nepoměrně vysoko vyměřena a mohla cenu přejímací sama téměř vyčerpávati, ba někdy snad ji i převýšiti. Také upozorniti dlužno, že výrok prvního soudce stylisován jest tak, jakoby patronátní břemena měla se odhadovati podle »plnění« neboli »obsahu a rozsahu« let 1913—1915, kdežto dle § 41 a 48 náhr. zák. odhad se děje toliko dle hodnoty, cen let 1913—1915, což jest zřejmý a po případě dalekosáhlý rozdíl. Poněvadž však tato otázka není předmětem stížnosti a dle všeho se zdá, že prvý soudce neuvědomil si jen dosah své stylisace a nikterak neobmýšlel stanoviti nesprávnou zásadu odhadní, má nejvyšší soud za to, že není příčiny k opravě výroku a stačí úplně pouhé upozornění.

Čís. 6353.

Při kontokorentním spojení nastává uzávěrkou účetního období novace. Jednotlivou pohledávku nelze zvláště uplatňovati a to ani započtením. Byl-li zjištěn zůstatek a převeden za souhlasu obou stran na nový účet, stává se tím prvou položkou nového účetního období, platí za uvěřený až do uzávěrky nového účetního období a nemůže býti samostatně zažalován. Byl-li takový zůstatek převeden se souhlasem komitenta na jinou banku, s níž pak komitent dále byl v kontokorentním spojení, dal tím komitent zřejmě na jevo, že počínaje tímto převodem, pokládá jen novou banku za svého smluvníka, a přestal jakýkoli vztah jeho k bance, s níž byl dříve v kontokorentním spojení.

Předpisem Šu 1409 obč. zák. nebyl zvláště upraven závazek předatele závodu za dluhy, trvající v době převodu, nýbrž bylo jím zavedeno zákonné ručení přejímatele za tyto dluhy. Závazek převodce, pokud by tu podle všeobecných zásad ještě byl, trvá neztenčeně dále.

(Rozh. ze dne 12. října 1926, R I 649/26.)

Žalobce domáhal se na »Mezinárodní obchodní bance v Rakousku, filiálce v Karlových Varech v likvidaci«, zaplacení peníze, o němž tvrdil, že jest mu ho žalovaná dlužna z kontokorentního spojení. Žalovaná banka namítla najmě, že se svolením žalobcovým postoupila jeho dobropis, byl-li tu jaký, dne 15. února 1922 Bohemii, československé zahraniční bance v Praze, jež v obchodním spojení se žalobcem pokračovala, čímž byla žalovaná ručení sprostěna. *Procesní soud* první stolice žalobu zamítl, *odvolací soud* napadený rozsudek zrušil a vrátil věc prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. *Důvody*: Soud první stolice žalobu zamítl, protože žalobce není se žalovanou v obchodním spojení, nýbrž od roku 1922 s Bohemií, čsl. zahraniční bankou, a přece nastupuje proti žalované přímo a nikoliv podle § 1409 obč. zák. a protože žalovaná již neručí za nic, jelikož žalobce uplatňuje ručení žalované toliko za svou, do 15. února 1922 u ní jsoucí pohledávku a pohledávka ta byla platy se strany Bohemie vyrovnána. Prvý důvod zamítnutí v tomto případě však není příhodným a použití druhého důvodu, z něhož žaloba zamítnuta, odporuje donucovacímu předpisu civilního řádu soudního. § 186 třetí dílčí novely k obč. zák. má podle materiálů za účel, by převzetí dluhů při převodu závodu stalo se nutkavým a při tom ručení převodce jako vlastního dlužníka zůstalo nedotčeným. § 1409 obč. zák. zavádí tedy teprve svým nynějším doslovem ručení přejímatele za dluhy závodu, jež dosud bylo jen dispoitivním, nedotýká se však převodcova ručení za tyto dluhy. Z toho vyplývá, že žalobce právem uplatňuje svůj nárok proti žalované jakožto převodkyni podniku, tedy nikoliv podle § 1409 obč. zák., nýbrž ze svého původního právního poměru k žalované. Žalovaná ručí žalobci za jeho dobropis nikoliv proto, že podnik převedla na Bohemii, nýbrž proto, že před tím byla se žalobcem v právním poměru, z něhož vyplývala žalobci podle nepopřeného zjištění soudu I. stolice ku dni 15. února 1922 pohledávka v zažalované výši. Žalovaná podle obsahu odvolacího sdělení se domnívá, že od svého závazku, zaplatiti žalobci tuto pohledávku, byla osvobozena tím, že pohledávka ta zjevně s vědomím a svolením žalobce přešla na Bohemii, že žalobce patrně i po 15. únoru 1922 pokračoval v obchodním spojení s Bohemií, že žalobce od žalované nežádal zaplacení pohledávky až do konce roku 1925, a že z toho všeho lze usuzovati, že žalobce přijal na jejím místě Bohemii jako dlužnici a žalovanou propustil z ručení. Jelikož však § 1409 obč. zák. výslovně zdůrazňuje, že ručení převodcovo při postupu podniku trvá dále, bylo by bývalo třeba, by vůle žalobcova, propustiti žalovanou z ručení a spokojiti se ručením přejímatelky, již vzhledem k § 896 obč. zák. byla projevena daleko určitěji a nikoli pouhým mlčením. Pokud Bohemia plnila bezvadně své povinnosti, nebylo důvodu, by žalobce podával nějaké vyjádření. Žalovaná dále v žalobní odpovědi navrhl, by bylo žalobci uloženo předložiti kontokorentní účet Bohemie, by mohla přezkoušeti, zda žalobce pokračoval v obchodním spojení s Bohemií. Žalobce při ústním líčení předložil výtah z konta B, ze kterého vyplývá, že žalobce skutečně pokračoval v obchodním spojení s Bohemií. Žalovaná a její vedlejší intervenientka, Bohemie, čsl. zahra-

niční banka v likvidaci v Praze, uznaly pravost výtahu z konta. Žádná z obou však nenamítala, že konto žalobcovo, které Bohemie dne 15. února 1922 od žalované převzala, bylo platy, které Bohemie žalobci na konto u ní pozůstávající činila, zapláceno a tím vyrovnáno. Podle § 414 c. ř. s. jest rozsudek vynéstí na základě ústního líčení, smí tedy býti brán ohled toliko na tu látku, která byla při ústním líčení projednána. Jelikož tedy ani žalovaná, ani její vedlejší intervenientka nenamítaly zánik dluhu placením, nesměl se ani soud prvé stolice tím zabývatí, i když z výtahu z knih, žalobcem na důkaz jeho přednesu předloženého, vyplývalo, že žalobce pokračoval v obchodním spojení se žalovanou zahájeném s Bohemií, že konal jí platy a od ní obdržel výplaty.

Nejvyšší soud vyhověl rekursu žalobce i vedlejší intervenientky žalované, banky Bohemie, zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by znovu rozhodl ve věci samé.

D ů v o d y:

Žalobce se domáhá na žalované bance zaplacení pohledávky ze zůstatku, který pro něho vybýval z kontokorentního spojení se žalovanou ku dni 15. února 1922. Netřeba se prozatím obíratí výší této pohledávky, neboť jde především o zásadu, zda je žalovaná banka vůbec povinna, by žalobci zaplatila zůstatek ze dne 15. února 1922. Žalovaná namítla, že musila k nařízení československé vlády ze dne 17. května 1921 zastavití provoz v Československé republice a že její závod, zejména exposituru v N. převzala Bohemia, československá zahraniční banka v Praze, s níž pak žalobce pokračoval v obchodním spojení na podkladě zůstatku, vybývajícího k jeho dobru ku dni 15. a 17. února 1922, že tedy přijal banku Bohemii za dlužnici na místě žalované, kterou z ručení propustil. Procesní soud zjistil z výpisu z obchodní knihy banky Bohemie, že tato banka, převzavši žalobcův zůstatek ke dni 15. února 1922 k jeho dobru, pokračovala na jeho podkladě v obchodním spojení se žalobcem, že přijímala pro něho platy a konala výplaty. Žalobce vůbec netvrdil, že proti tomu činil námitky nebo že při převzetí závodu žalované banky bankou Bohemií výslovně prohlásil, že a v jakém rozsahu pokládá žalovanou nadále za svou dlužnici. Vstoupil tedy s bankou Bohemií bezvýhradně v další kontokorentní poměr se všemi jeho důsledky. Podstatou kontokorentního spojení jest, že dle vůle stran vzájemným určením zůstatku pokládají se všechny dosavadní jednotlivé položky za uhrazené a na jich místo vstupuje nová pohledávka jiného druhu, totiž pohledávka ze zůstatku. Nastává tedy uzávěrkou účetního období novace. Tu pak nemůže býti jednotlivá pohledávka zvláště uplatňována a to ani započtením. Tytéž zásady platí i pro zůstatek, převedený na nový účet. Je-li zůstatek zjištěn a převeden za souhlasu obou stran na nový účet, stává se tím zůstatek sám prvou položkou nového účetního období, platí za uvěřený až do uzávěrky nového účetního období a nemůže býti proto samostatně zažalován. Další platy nevztahují se již na určité položky, tedy ani na převedený zůstatek, který pozbyl samostatného významu, a nelze tu použití ani předpisů §§ 1415 a 1416 obč. zák. Z toho

plyne, že nemohl býti žalován ani zůstatek z 15. února 1922 jako takový, poněvadž za dalšího kontokorentního spojení pozbyl z vůle stran své samostatnosti. Již z této povahy běžného účtu (kontokorentu) plyne, že nelze mluvit o zvláštní pohledávce proti žalované a proti bance Bohemii. Původní pohledávka, posléz uvedenou bankou z vůle stran převzatá, by tvořila základ dalších peněžních obchodů, byla vedle nových platů žalobcových penízem, z něhož se měly dít další úhrady. Jestliže tedy žalobce svou hotovost, uloženou dříve u žalované banky, postoupil, pokud se týče b e z v ý h r a d y dal postoupiti bance Bohemii k cíli dalšího obchodování, dal tím zřejmě na jevo, že počínaje tímto převodem pokládá j e n posléz uvedenou banku za svého smluvníka, t. j. za svou věřitelku nebo dlužnici, dle toho, jak se postupem doby utváří stav jeho účtu (čl. 278 obch. zák. a § 863 obč. zák.). Tím přestal však jakýkoliv vztah jeho k žalované bance a nemůže se na ní domáhati ani zaplacení pohledávek z dřívějšího obchodního poměru, který zanikl, ani náhrady škody, kterou snad utrpěl u Bohemie. Tomuto názoru není na závalu ani předpis §u 1409 obč. zák., neboť předpisem tím není zvláště upraven závazek předatele závodu za dluhy, trvající v době převodu, nýbrž zavádí se jím, jak již odvolací soud správně uvedl, mocí zákona ručení p ř e j í m a t e l e za tyto dluhy, které bylo dosud zůstaveno jen vůli stran. Závazek p ř e v o d c e závodu, pokud by tu dle v š e o b e c n ý c h z á s a d j e š t ě byl, trvá neztentčeně dále. Dle toho, co bylo uvedeno, nutno míti za to, že nárok žalobcův není odůvodněn.

Čís. 6354.

Započítání vojenské služby do advokátní praxe.

»Vojenskou službou« ve smyslu nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. rozumí se trvání služebního poměru, nechť se služba skutečně vykonává, čili nic.

(Rozh. ze dne 12. října 1926, R I 700/26.)

V ý b o r a d v o k á t n í k o m o r y v P r a z e zamítl žádost kandidáta advokacie o započtení vojenské služby do přípravné praxe advokátní. V r c h n í z e m s k ý s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: I odvolací soud sdílí názor, že odvolatel jistě od podzimu roku 1919 služby vojenské, byť i dle potvrzení velitelství náhradního praporu do 15. prosince 1920 ve vojenském svazku se nalézal, skutečně nekonal, jsa jí sprostěn k účelům studijním. Poněvadž do přípravné praxe advokátní vstoupil teprve dne 1. října 1922, tedy v této době od skončení faktické vojenské služby, tedy od podzimu r. 1919 více než dva roky uplynuly, nemá odvolatel dle § 1, odst. (1) vl. nař. ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. pokud se týče vládních nařízení ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n., ze dne 23. března 1920, čís. 176 sb. z. a n. nároku, by mu vojenská služba započítána byla do přípravné praxe advokátní.